

Τό νόημα τῆς Θείας Λειτουργίας

*Πρός αὐτούς πού λέγουν ὅτι ἡ μνεία τῶν ἁγίων
στή λειτουργία εἶναι ἰκεσία τῶν ἱερέων ὑπέρ αὐτῶν*

Νικολάου Καβάσιλα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. σελ. 139)

ἽAs ἰδοῦμε δέ καί τά ἴδια τά λόγια: «Σοῦ παρουσιάζομε ἀκόμη αὐτήν τήν λογικήν ἡατρείαν ὑπέρ ἐκείνων πού ἀναπαύθηκαν μέσα στήν πίστιν, προπατόρων, πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, κηρύκων, εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, ἐγκρατευτῶν καί κάθε ψυχῆς πού ἐτελειώθηκε μέσα στήν πίστι· κατ' ἐξοχήν δέ ὑπέρ τῆς Παναγίας, Ἀχράντου ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δέσποινας μας Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καί προφήτου Προδρόμου καί βαπτιστοῦ, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καί πανευφήμων ἀποστόλων καί ὀλων τῶν ἁγίων, μέ τίς παρακλήσεις τῶν ὁποίων ἐπισκόπησέ μας, Θεέ, καί ἐνθυμήσου ὀλους τοὺς κοιμημένους μέ τήν ἐλπίδα ἀναστάσεως καί αἰωνίου ζωῆς, καί ἀνάπαυσέ τους ὅπου ἐποπεύει τό φῶς τοῦ προσώπου σου». Αὐτά εἶναι τά λόγια, καί σ' αὐτά δέν περιέχεται καμμία ἰκεσία περὶ τῶν ἁγίων πρὸς τόν Θεόν, οὔτε εὔχεται γι' αὐτούς ὁ ἱερεὺς τίποτε ἀπό τά συνηθισμένα. Ἰλλῆά ὅταν μνημονεύη τοὺς ἄλλους κοιμημένους πιστοὺς, ἀμέσως προσθέτει τήν ὑπέρ αὐτῶν εὐχή· διότι λέγει «ἀνάπαυσέ τους ὅπου ἐποπεύει τό φῶς τοῦ προσώπου Σου». Στήν περίπτωση τῶν ἁγίων ὀμως γίνεται τό ἐντελῶς ἀντίθετον· ὀχι μόνον δέν μεσιτεύει ὑπέρ αὐτῶν, ἀλλῆά μᾶλλον προβάλλει αὐτούς ὡς μεσίτες. Πραγματικά μόλις μνημονεύει καί ἀριθμεῖ τοὺς ἁγίους, προσθέτει, «μέ τίς πρεσβεῖες τῶν ὁποίων ἐπόπτευσέ σε μᾶς Θεέ μου».

(Συνεχίζεται)

«Οὐκ ἔστιν οὐδεμία κακία μετανοία μῆ λυομένη».
Δέν ὑπάρχει καμία κακία πού νά μῆ διαλύεται μέ τήν μετάνοιαν.

(Ἰγ. Χρυσόστομος)

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. σελ. 141)

Κεῖμ: Τίνοι ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; Καὶ τίτι εἰσὶν ὅμοιοι; ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοισ, καὶ λέγουσιν· νύλησάμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκκλαύσατε. Ἐλήλυθε γάρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, μήτε ἐσθίων, μήτε οἶνον πίνων· καὶ λέγετε, δαιμόνιον ἔχει. Ἐλήλυθε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ λέγετε· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τετλωνῶν, καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων (7:32-35).

Ἐξήγ: Ὑπῆρχε στοὺς Ἰουδαίους κάποιο εἶδος παιγνιδίου. Συγκεντρώνοντο μεγάλο πλῆθος παιδιῶν καὶ ἐχωρίζοντο σὲ δύο μέρη. Καὶ ὡσάν νά ἀναπαρίσταναν τὴν ζωὴν τοῦ κόσμου τούτου, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἐκκλαιαν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐπαιζαν φιλογέρες καὶ ἄλλα παιγνίδια. Καὶ οὔτε ἐκεῖνα πού ἐκκλαιαν, ἀκροάζονταν τὰ ἄλλα πού ἐχαίροντο μέ



τά παιγνίδια, ὥστε νά χαροῦν καὶ ἐκεῖνα καὶ νά χορεύσουν.

Ἀναγεῖλᾶ καὶ ὁ Κύριος τοὺς Φαρισαίους, ὡσάν νά κάνουν καὶ αὐτοὶ τὸ ἴδιον. Διότι οὔτε τὸν Ἰωάννην, ὅπου ἐδίδασκε θρηνικὴν πολιτείαν καὶ μετάνοιαν, ἄκουσαν διὰ νά τὸν μιμηθοῦν· οὔτε τὸν Ἰησοῦν πού τοὺς ἔδειχνε πολιτείαν χαρμόσυνον ἐπίστευσαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς δύο ἀπεδίωξαν. Οὔτε μέ τὸν Ἰωάννην ὅπου ἐκκλαιεν, ἐκκλαυσαν, οὔτε μέ τὸν Ἰησοῦν ὅπου ἐχαίρετο συνεφώνησαν.

Καὶ λοιπὸν ἐδικαιώθη ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, δηλαδή ἐτιμήθηκε, ὄχι ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ τέκνα τῆς, δηλαδή ἀπὸ ἐκείνους πού ἐδέχθησαν τὰ λόγια τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Ἰησοῦ.

(Συνεχίζεται)

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ

Ἁγ. Θεοδώρου Στουδίτου

Ἀδελφοί καί Πατέρες, ἐπειδή ὁ χειμὼν ἐπέρασε καί ἡ ἀνοιξίς ἤλθε καί βλέπομεν ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, ὅπου ξανανεώ-
νουν καί ἀνακαινίζονται, δηλαδή τὰ δένδρα καί τα φυτά ὅπου ἀν-
θηφοροῦν, ἡ γῆ ὅπου στολίζεται μέ τήν χλόην καί μέ τὰ λουλουί-
δια, τὰ πετεινά ὅπου χαίρονται καί κελαδοῦν καί ὑμνοῦν τόν ζωο-
δότην Χριστόν, καί τὰ ἄλλα πάντα ὅπου ἀνακαινίζονται καί βλέ-
ποντας ἡμεῖς, χαίρομεν καί δοξάζομεν τόν ἀριστοτέχνην Θεόν
ὅπου ξανακαιουργῶναι κάθε χρόνον τόν κόσμον· καί πρεπόντως,
διότι λέγει ὁ Ἀπόστολος, «τά γάρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπό κτίσεως κό-
σμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται»· δηλαδή ἀπό τῶν φαινο-
μένων ποιημάτων τοῦ Θεοῦ καί τῆς ὁμορφιάς τοῦ κόσμου γροι-
κοῦμεν καί βλέπομεν μέ τό ὄμματι τῆς ψυχῆς, ὅπου εἶναι ὁ νοῦς,
ἐκεῖνον τόν ἄλλιον κόσμον τόν ἀκατανόητον καί ἀνερμήνευτον, τήν
μεγάλην δύναμιν τοῦ Θεοῦ. Διά τοῦτο πρέπει, ὅταν βλέπωμεν τήν
ξαναικουργίαν τοῦ κόσμου καί εὐφραινόμεθα, νά μήν σταθοῦ-
μεν ἕως αὐτοῦ καί μόνον, ἀμή καί καμπόσον παρέκει νά νοήσω-
μεν, δηλαδή ὅτι ἡ τοιαύτη ξανακαιουργία καί ὁ στολισμός τοῦ
κόσμου, ὅπου γίνεται τήν ἀνοιξί, ἔχει αἰτίαν καί ἀφορμήν τόν χει-
μῶνα, διότι ἐάν δέν ἔλθῃ ὁ χειμὼν προτύτερα νά κάμη χιόνας καί
βροχάς καί ἀνέμους καί κρούσταλλα νά πικράνη καί νά παγώσῃ
τήν γῆν, δέν πέρνει τήν ὁμορφίαν αὐτήν τήν ἀνοιξί ὁ κόσμος. Τό
αὐτό λοιπόν, γίνεται καί ἐπί τῆς ψυχῆς, ἐάν δέν χιονισθῇ ἡ ψυχὴ μέ
θλίψεις, μέ τίς στενοχώριες, μέ τοὺς κόπους καί μέ τίς κακοπάθειες
δέν ἀνηφορεῖ, δέν καρποφορεῖ, μήτε εὐχὴν καί εὐλογίαν λαμβά-
νει ἐκ Θεοῦ, καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος.

* * *

Τό λοιπόν καί ἡμεῖς, ἀδελφοί, ὡς ὑπομείνωμεν πᾶσαν θλίψιν,
πᾶσαν στενοχωρίαν, πάντα πειρασμόν φαινόμενον καί μή βλεπό-
μενον, ἐπερχόμενον ἡμῖν· αὐτόν τόν κόπον τῆς παρουσίας νηστείας,
πεινῶντες καί διψῶντες καί ταλαιπωρούμενοι, ἵνα καί ἡμεῖς καρπο-

φορήσωμεν καί πάρωμεν εὐλογίαν ἐκ Θεοῦ· ἅμα δέ καί διά νά θρέψωμεν καί νά φιλοξενήσωμεν τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστόν· διότι, καθώς ἡμεῖς χαίρομεν καί εὐφραινόμεθα, βλέποντες τήν ὠραιότητα τῶν ποιημάτων αὐτοῦ, ἔτσι καί Αὐτός εὐφραίνεται εἰς τήν ὁμορφιά καί καρποφορίαν τῆς ψυχῆς ἡμῶν. Ποῖοι δέ εἶναι οἱ καρποί τῆς ψυχῆς; **Ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθοσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια**· μέ τούς τοιοῦτους καρπούς τρέφεται ὁ Χριστός καί φιλοξενεῖται· καί καλῶς ὁ τρέφων Αὐτόν, ὅτι ὑπ' Αὐτοῦ θά τραφῆ μέ τά αἰώνια ἀγαθά· καί μακάριος ὁ φιλοξενίζων, ὅτι ὑπό τοῦ Χριστοῦ φιλοξενηθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ὅμως ἐδῶ, ἐάν καταξιωθῆ νά ἀποδεχθῆ βασιλεῖα εἰς τό σπίτι αὐτοῦ, χαίρει καί εὐφραίνεται μεγάλως, ὅτι ἠξιώθη τοσαύτης τιμῆς καί παρρησίας, πόσω μᾶλλον ὁ καταξιωθεῖς νά λάβῃ στόν ἑαυτόν του κάτοικον τόν Βασιλεῖα τῶν βασιλείων καί Κύριον τῶν κυρίων; Ὅτι δέ κατοικεῖ εἰς τούς ἀξίους, αὐτός ὁ ἴδιος τό λέγει εἰς τό Εὐαγγέλιον. Ἐγώ καί ὁ Πατήρ μου ἐρχόμεθα, καί κατοικίαν παρ' αὐτῶ ποιήσωμεν· καί παρακάτω λέγει· ἐκεῖνος ὅπου φυλάγει τās ἐντολάς μου, ἐκεῖνος εἶναι ὅπου μέ ἀγαπᾷ· ὁ δέ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπό τοῦ πατρός μου.

* * *

Τό λοιπόν, ἐπειδή τοιαύτας μεγάλας δωρεάς καί χαρίσματα μᾶς ἔταξεν ὁ Χριστός, ἄς ὑπομείνωμεν καί ἡμεῖς μετά πάσης χαρᾶς, διά τό ὄνομά Του πάντα τά θλιβερά καί πικρά, ἀκούοντας τοῦ Ἀποστόλου λέγοντος: νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπέρ ἡμῶν καί ἀναπηρῶ τά ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπέρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅπου εἶναι ἡ ἐκκλησία, ἡγουν ἡμεῖς οἱ πιστεύσαντες εἰς Αὐτόν. Καί ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος λέγει, «πᾶσαν χαράν ἠγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, γινώσκοντες, ὅτι τό δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως ὑπομονήν κατεργάζεται, ἡ δέ ὑπομονή ἔργον τέλειον ἐχέτω, διό εἴσθε τέλειοι ἐν μηδενί λειπόμενοι».

Βλέπετε, ἀδελφοί, ὅτι εἰς τούς πειρασμούς εἶναι ἡ χαρά καί εἰς τās θλίψεις εἶναι ἡ εὐφροσύνη, διότι αὐτά εἶναι τά κατά Θεόν πάντα, καί τοιουτοτρόπως πολιτευόμενοι ὁσίως καί ἐμεῖς, κληρονομήσωμεν βασιλείαν οὐρανῶν ἐν Χριστῶ Ἰησοῦ τῶ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡ ἡ δόξα καί τό κράτος, σὺν τῶ Πατρί, καί τῶ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καί ἀεὶ καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.